

SILHOUETTE

XEWQA... U PJAN

Ta' G. Z. A.

NIXTIEQ nikteb storja hekk sabiha li ggennen lil kulhadd bi gmielha, imma jahasra ghalija, la naf nohloq suggett li jolqot il-mohh jew il-qalb u lanqas m'ghandi l-hila nirqem l-istorja li nixtieq nikteb (jekk qatt jirnexxili) bil-kliem li jkun jixirqulha. Nahseb li hawn bosta li jbossu u jixtiequ bhali u li hafna drabi jaqbd u l-pinna f'idejhom u jqieghdu l-karta quddiemhom, imma jibqghu ma jaghmlu xejn hlief forsi jharbxu xi zewg kelmiet 'l hawn u 'l hinn, li la jkun fihom sens u lanqas sugu.

Lil dawn it-talin, kittieba bix-xewqa jekk mhux bil-fatti, irrid inghidilhom biex ma jaqtghux qalbhom. J'Alla jibqghu jippruvaw; darba ghad tista' tohrog mill-pinna taghhom xi haga li ma jkunux jistennaw, imma li tinghogob u tingara b'ghozza mill-pubbliku (sahansitra jekk ghas-sbuhija taghha ma jkollhiex x'taqsam ma' dik l-istorja li jien irrid nikteb, imma li ghadni ma ktibtix!) Mill-banda l-ohra, hadd m'ghandu jahseb li billi jpoqgi fuq skrivanija u jwahhal f'rasu li jrid johloq xi bicca letteratura b'daqshekk biss ikun hejja ruhu bizzejjed biex jaghti lid-dinja kitba li tibqa' tghix snin wara li l-awtur taghha jkun miet.

Kull xorta ta' kitba letterarja hi r-rizultat ta' hafna xoghol iebes, thejjija siekta u sabar twil. Sahansitra l-aktar storja sempliçi titlob hafna hsieb. L-ewwelnett l-awtur jaghzel is-suggett u mbaghad jinseg u jfassal l-istorja; jifli bir-reqqa kull bicca minnha biex jara jekk kollox hux floku u f'waqtu. Aktarx inizzel fuq bicca karta l-punti ewlenin biex zgur ma jahrablu xejn minn dak li jrid ighid u mbaghad jibda biex jikteb.

Hawn jibda tweghir gidid. L-awtur jikteb l-ewwel ftit kliem li aktarx ma joghgbuhx; ihassarhom b'daqqa ta' pinna u jerga' jipprova... sakemm fl-ahhar jirnexxilu jfisser bi kliem xieraq dak li jixtieq ighid u li jhoss. U hekk jibqa' sejjer, paragrafu wara l-iehor, sakemm fl-ahhar jasal fit-tmiem.

Ix-xoghol ma jintemmx hawn. L-awtur jerga' jaqra mill-gdid dak kollu li jkun kiteb b'hafna taħbit. Xi kelma, xi frazi, xi sentenza shiha jibdeu ma joghgbuhx. Hu jhassarhom u jikteb

ohrajn minn flokhom; kultant it-tieni u t-tielet prova toghgbu inqas minn ta' l-ewwel u ghalhekk jaqta' li jhalli dak li jkun kiteb l-ewwel darba. U hekk jibqa' sejjer, jifli bir-reqqa u jizen kull kelma u kull sentiment. Fl-ahhar jieqaf.

Issa jibda thewdin iehor: Min jaf jekk l-istorja tinghogobx? Min jaf jekk fissertx ruhi tajjed? — Jibda jistaqsi lilu nnifsu l-awtur. Aktarx hu jitlob il-parir ta' xi habib li jkun jifhem f'dan ix-xoghol. Il-habib jaqra bis-sabar kollu l-istorja, jezaminaha sewwa u jsawwar fehmtu dwarha. Dan l-imhallet jista' jmaqdar jew ifahhar, imma dejjem jaghti xi parir. B'danakollu, hadd hlief l-awtur innifsu ma jista' jiddeciedi x'ghandu jithalla barra, jizdied jew jinbidel. Ghalhekk qalb il-kittieb tibqa' ttaqtaq — ghad fadal l-edittur u mhallet iehor aktar ahra, il-pubbliku. F'idejhom ix-xorti ta' l-istorja, u l-awtur ma jistax jaghmel haga ahjar milli joqghod bis-sabar jistenna l-verdett taghhom.

Kelma ta' l-ahhar. Hadd m'ghandu jaqta' qalbu jekk l-ewwel xoghol tieghu ma jkunx milqugh tajjed, ukoll jekk ikun swielu hafna gharaq. Fl-istorja tal-letteratura niltaqghu ma' kemm-il-grajja ta' din ix-xorta, fejn kittieb baqa' zmien twil mhux maghruf u maghzuu u li fl-ahhar kiseb isem kbir, xi drabi wara mewtu.

Dan hu l-pjan li fuq behsiebni nimxi biex nikteb l-istorja sabiha tieghi u naqta' xewqti. Xi darba ghad forsi jirnexxili u hekk naghti lix-Xirka ghat-Tixrid ta' l-Ilsien Malti xi novella biex ixandarha bir-Rediffusion.

LIBSA GDIDA

"IL-MALTI", li l-qarrejja taghna issa ghandhom f'idejhom, libes libsa gdida, il-libsa moderna ta' l-istampa, imfassla u mahduma bit-tipi tal-makna li tissejjaħ "Linotype". B'dan il-mod sa jkun jirnexxilna naghtu materjal izjed minn qabel f'ku!l harġa li naghmlu u b'hekk inkunu nistghu wkoll naqtghu izjed malajr ix-xewqa ta' dawk il-kittieba li ma jhalluna qatt neqsin mill-materjal.

Izda jekk il-materjal sa jizdied u l-istampa saret ahjar, ma ghandna xi nghidu xejn, in-nefqa ghaliet ukoll. Ma nahsbux, madankollu, li l-imseħbin taghna sa jarawha bi tqila jekk, wara tant zmien li zammejna l-prezz tat-tishib baxx, il-lum sa nggidulhom li minn dil-harġa t-tishib ta' "IL-MALTI" jkun 2s. 6d. fis-sena. Dawk li ma jkunx joghghom dan il-gholi, nitlobhom jibaghtulna lura dan il-ghadd biex inkunu nafu li ma jixtequx jibqghu mseħbin maghna. Ghalhekk, dawk li jzommuh ikunu qeghdin ifissrulna li huma laqghu d-decizjoni li kellna niehdu bla ma xtaqna.

Il-Membri Akkademiçi jibqghu jlehd u r-rivista bhal qabel.